

ناشنیده‌هایی از «امام» درباره «زن» (۱)

امام: شغل تربیت فرزند، از همه شغلها بالاترست / پایه بهشتی شدن هرکس از مادر است! / تربیتی که بچه از مادر می‌گیرد تا آخر عمر با او هست، مگر... / اسلام می‌خواهد بچه‌ها دست مادر را حتماً ببوسند / بخش مهمی از مشکلات جامعه در صورت «محترم بودن زن در خانواده» حل می‌شود!

در تقویم، یک روز برای گرامیداشت مقام مادر و زن تعیین شده است. امام خامنه‌ای همانند امام خمینی(ره)، هر سال در سالروز میلاد حضرت زهرا(س)، پس از تجلیل از آن یکتا بانوی هستی، به تبیین و تجلیل جایگاه «مادر» و «زن» می‌پردازند.

وقتی به سراغ پیام‌ها و کلماتشان می‌رویم، بسیاری از سخنانشان هنوز با گوش‌های زن و مرد ما ناآشناست و گویی تاکنون نشنیده‌ایم و این نشان می‌دهد همت نخبگان، مبلغین و رسانه‌های ما در تبیین این جایگاه، هنوز از میزان اهتمام و دغدغه این دو بزرگوار در تبیین جایگاه «زن» بسی فروتر است و نتوانسته حق فرمایشات ایشان را ادا کند.

امام راحل و مقام معظم رهبری به گونه‌ای جایگاه زن را -به طور عمیق و غیرشعاری- تبیین کرده‌اند، که آخرین نظریه‌های طرفداران به اصطلاح حقوق زن در دنیا نیز بعید است در تجلیل از زن به گرد این دیدگاه‌های مترقی رسیده باشند، اگر ما این فرمایشات را به زبان‌های زنده دنیا ترجمه و معرفی کرده بودیم، زنان عالم را شیفته نگاه بلند امام خمینی(ره) و امام خامنه‌ای نسبت به جایگاه زن کرده بودیم و از نظر امام خمینی(ره) بزرگترین گام‌ها را برای صدور انقلاب و زمینه‌سازی ظهور برداشته بودیم.

«ناشنیده‌هایی از امام خمینی و امام خامنه‌ای درباره زن» یک مجموعه هفت قسمتی است که توسط واحد پژوهشی «بیان معنوی» گردآوری و گزیده شده و برای اولین بار منتشر و به نسل جوان و به ویژه بانوان ایرانی تقدیم می‌کند. قسمت اول این مجموعه را در ادامه می‌خوانید:

امام خمینی | شغل تربیت فرزند، از همه شغلها بالاتر است / تأثیر «مادر» بیشتر از پدر، معلم و استاد

شما خانمها به طوری که حالا خودتان می‌گویید معلم هستید؛ دو شغل شریف دارید. شما خانمها دو تا شغل بسیار شریف دارید. یکی شغل تربیت فرزند، که این از همه شغلها بالاتر است. یک فرزند خوب شما اگر به جامعه تحویل بدهید، برای شما بهتر است از همه عالم. اگر یک انسان شما تربیت کنید، برای شما به قدری شرافت دارد که من نمی‌توانم بیان کنم. پس شما یک شغلتان این است که بچه‌های خوب تربیت کنید. دامن مادرها دامنی است که «انسان» از آن باید درست بشود. یعنی اول مرتبه تربیت، تربیت بچه است در دامن مادر؛ و برای اینکه علاقه بچه به مادر بیشتر از همه علایق هست و هیچ علاقه‌ای بالاتر از علاقه مادری و فرزندی نیست. بچه‌ها از مادر بهتر [مسائل] را اخذ می‌کنند. آنقدری که تحت تأثیر مادر هستند، تحت تأثیر پدر نیستند، تحت تأثیر معلم نیستند، تحت تأثیر استاد نیستند. از این جهت بچه هایتان [را] در دامن‌تان تربیت اسلامی، تربیت انسانی بکنید تا وقتی تحویل می‌دهید شما این بچه را به دبستان، یک بچه صحیح، اخلاق خوب، آداب خوب؛ آنطور تحویل بدهید. (صحیفه امام، ج ۸، ص: ۹۰ | در جمع بانوان فرهنگی و معلم | ۲۱ خرداد ۱۳۵۸)

امام خمینی | دامن مادر مبدأ خیرات و شرور / آن چیزی که در بچگی از مادر می‌شنود یا می‌بیند، آن نقش می‌بندد در قلبش؛ و تا آخر! همراهش هست! / این یک مطلب بسیار بزرگی است که از مادرها می‌آید. و از کس دیگر نمی‌آید / آن قدری که بچه از مادر چیز می‌شنود از پدر نمی‌شنود

انبیا آمده‌اند که انسان درست کنند، انبیا مأمورند که افراد را - افرادی که بشر هستند و از همین با حیوانات فرق ندارند - آمده‌اند که اینها را انسان کنند؛ تزکیه کنند، مزگی کنند؛ پاکیزه کنند. شغل انبیا همین است و باید شغل مادرها همین باشد نسبت به بچه‌هایی که در دامنشان هست. بچه‌ها را از آن اول که در دامنشان هست تزکیه کنند. آنها با اخلاق خوب، با اعمال خوب در آنجا بچه‌ها بهتر تربیت می‌شوند. در دامن مادر، بچه‌ها بهتر تربیت می‌شوند تا در پیش استاد. آن علاقه‌ای که بچه به مادر دارد به هیچ کس ندارد. و آن چیزی که در بچگی از مادر می‌شنود یا می‌بیند، آن نقش می‌بندد در قلبش؛ و تا آخر همراهش هست. مادرها باید توجه به این معنا بکنند که این بچه‌ها را خوب تربیت کنند، مزگی تربیت کنند؛ یک مدرسه علمی - ایمانی باشد دامن‌پاشان، و این یک مطلب بسیار بزرگی است که از مادرها می‌آید. و از کس دیگر نمی‌آید. آن قدری که بچه از مادر چیز می‌شنود از پدر نمی‌شنود. آن قدری که اخلاق مادر تأثیر دارد در بچه کوچولوی نارس و به او منتقل می‌شود از دیگران نمی‌شود، مادرها مبدأ خیراتند و اگر خدای نخواستہ مادری باشد که بچه را بد تربیت کند، مبدأ شرورند. (صحیفه امام، ج ۹، ص ۱۳۶ | ۲۶ تیر ۱۳۵۸)

امام خمینی | اگر در دامن مادر، که بالاترین محل تربیت است، بچه خوب از کار درآمد، این تا آخر به همان تربیت بچگی که شده باقی می‌ماند! - مگر یک عوامل بسیار قوی‌ای او را برگرداند / زیرا علاقه‌ای که بچه به مادر دارد به هیچ کس ندارد و حرف مادر نقش می‌شود در مغزش

بچه در محیط خانوادگی، در دامن مادر و در محیط خانه مبدأ تربیت اصلی‌اش است، اگر در محیط خانه و در دامن مادر، که بالاترین محل تربیت است، بچه خوب از کار درآمد، این تا آخر - مگر یک عوامل بسیار قوی‌ای باشد که او را برگرداند - و الا تا آخر به همان تربیت بچگی و کوچکی که شده است تا آخر به همان تربیت باقی می‌ماند. از این جهت محیط خانوادگی یکی از جاهای بسیار مهم است برای تربیت اولاد. و دامن مادر هم یکی از جاهای بزرگ است برای تربیت. و بچه در دامن مادر و از مادر بیشتر از هر کس، بیشتر از معلم، بیشتر از رفقای که بعدها پیدا می‌کند، بیشتر از اجتماع، در دامن مادر بیشتر قابل این است که قبول کند چیزها را. علاقه‌ای که اولاد و بچه به مادر دارد به هیچ کس ندارد. و حرف مادر را قبول می‌کند و نقش می‌شود در مغزش حرفهای مادر. (صحیفه امام، ج ۸، ص ۳۶۳ | ۱۱ تیر ۱۳۵۸)

امام خمینی | تمام آرزوهای بچه خلاصه می‌شود در «مادر»، چون به هیچ کس آن علاقه را ندارد / بچه همه چیز را در «مادر» می‌بیند؛ «حرف»، «خُلق» و «عمل» مادر در بچه‌ها اثر دارد / مسئول افعال و اعمال بچه‌ها هم شما هستید

شما خانمها شرف مادری دارید، که در این شرف از مردها جلو هستید؛ و مسئولیت تربیت بچه در دامن خودتان دارید. اول مدرسه‌ای که بچه دارد، دامن مادر است. مادر خوب، بچه خوب تربیت می‌کند؛ و خدای نخواستہ، اگر مادر منحرف باشد، بچه از همان توی دامن مادر، منحرف بیرون می‌آید. و چون بچه‌ها آن علاقه‌ای که به مادر دارند به هیچ کس ندارند، و در دامن مادر که هستند تمام ... آرزوهایی که دارند خلاصه می‌شود در مادر و همه چیز را در مادر می‌بینند، حرف مادر، خُلق مادر، عمل مادر، در بچه‌ها اثر دارد. لامحاله یک بچه در دامن مادر - که اول کلاس است - این دامن اگر یک دامن طاهر پاکیزه مهذب باشد، بچه از همین اول که دارد رشد می‌کند، با آن اخلاق صحیح و با آن تهذیب نفس و با آن عمل خوب رشد می‌کند. بچه وقتی در دامن مادرش هست، می‌بیند مادر اخلاق خوش دارد، اعمال صحیح دارد، گفتار

خوش دارد، این بچه از همان جا اعمالش و گفتارش به تقلید از مادر- که از همه تقلیدها بالاتر است- و به تزریق مادر- که از همه تزریقها مؤثرتر است- تربیت می‌شود. شما این مسئولیت بزرگ را دارید که باید بچه‌های خودتان را که نوزاد هستند، و نفوسشان ... تربیت را زود قبول می‌کند، خوب و بد را زود قبول می‌کند، شما از اول که این بچه‌ها در دامن شما بزرگ می‌شوند، مسئول افعال و اعمال آنها هم شما هستید. همان طوری که اگر یک بچه خوب تربیت کنید ممکن است که سعادتی که ملت را همان یک بچه تأمین کند، اگر یک بچه بد هم- خدای نخواست- در دامن شما بزرگ بشود، ممکن است که یک فساد در جامعه پیدا بشود. گمان نکنید که یک بچه است؛ یک بچه گاهی وقتها در جامعه، وقتی که وارد شد، در رأس جامعه واقع می‌شود، و محتمل است که بچه یک فقیر، یکوقت در رأس جامعه واقع بشود. اگر این بچه‌ای که شما تربیت کردید یک تربیت صحیح باشد و آن وقت آن بچه در رأس جامعه واقع بشود، یک ملت را سعادت مند می‌کند؛ و آن شرفش مال شماست؛ یعنی شما این سعادت را برای یک ملت بیمه کردید. و اگر خدای نخواست به عکس باشد: یک بچه‌ای در [دامن] مادر تربیتش تربیت اسلامی نباشد، تربیت انسانی نباشد، انحراف داشته باشد، این ممکن است که بعدها یک جامعه را به فساد بکشد. خیال نکنید یک آدم است. گاهی یک آدم، یک ده را خراب می‌کند؛ گاهی یک آدم یک شهرستان را خراب می‌کند؛ گاهی یک مملکت را خراب می‌کند. (صحیفه امام، ج ۷، ص ۲۸۴ | ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۸)

امام خمینی | بانوان محترم! مسئولید همه/ مادرها بیشتر مسئول هستند/ شرافت مادری از شرافت پدری بیشتر است/ تأثیر مادر هم در روحیه اطفال از تأثیر پدر بیشتر است

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (انفال/ ۶۴). چه خطاب افتخارآمیزی است برای مؤمنین! چه خطاب مسئولیت آوری است برای مؤمنین! افتخارآمیز برای اینکه با اینکه خدا کافی است لکن همچو تشریفی را به مؤمنین- که مؤمنات هم داخل هستند- مرحمت فرموده است که خدا و مؤمنین، کسانی که از تو تبعیت کردند، از تو کفایت می‌کنند. چقدر افتخارآمیز است برای ما، برای مؤمنین برای شما مخدرات، برای شما مؤمنات، که شما [را] در ردیف خدای تبارک و تعالی قرار داده است، و چقدر مسئولیت آور است این خطاب... خدای تبارک و تعالی در این آیه به ما فرموده‌اند که اهداف اسلام و خود نبی اکرم و هرچه مربوط به نبی اکرم است، شماها باید کفایت کنید. ما مأموریم، مأموریم که حفاظت کنیم از دین خدا، حفاظت کنیم از اهداف الهی... خداوند به ما این مرحمت را فرموده است که «شما» با «خدا» حفاظت کنید از اسلام و از دین اسلام؛ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ...

بانوان محترم! مسئولید همه؛ مسئولیم همه. شما مسئول تربیت اولاد هستید؛ شما مسئولید که در دامنهای خودتان اولاد متقی بار بیاورید، تربیت کنید، به جامعه تحویل بدهید. همه مسئول هستیم که اولاد را تربیت کنیم؛ لکن در دامن شما بهتر تربیت می‌شوند. دامن مادر بهترین مکتبی است از برای اولاد. مسئولیت دارید نسبت به فرزندان خود، مسئولیت دارید نسبت به کشور خودتان. و شما می‌توانید بچه‌هایی تربیت کنید که یک کشور را آباد کنند. شما می‌توانید بچه‌هایی را تربیت کنید که حفاظت از انبیا بکنند؛ حفاظت از آمال انبیا بکنند... آنها را تربیت کنید... توجه به سرنوشت اینها بر عهده پدران است و بر عهده مادرها، مادرها بیشتر مسئول هستند؛ و مادرها اشرف هستند. شرافت مادری از شرافت پدری بیشتر است. تأثیر مادر هم در روحیه اطفال از تأثیر پدر بیشتر است. (صحیفه امام، ج ۷، ص ۵۰۳ | صبح ۵ خرداد ۱۳۵۸)

امام خامنه‌ای | همه تحت تأثیر مادران هستند / آنکه بهشتی می‌شود، پایه بهشتی شدنش از مادر است؛ الجنة تحت اقدام الأمهات

مادر است که فرهنگ و معرفت و تمدن و ویژگی‌های اخلاقی یک قوم و جامعه را با جسم خود، با روح خود، با خلق خود و با رفتار خود، دانسته و ندانسته به فرزند منتقل می‌کند. همه تحت تأثیر مادران هستند. آنکه بهشتی می‌شود، پایه‌ی بهشتی شدنش از مادر است؛ که «الجنة تحت اقدام الأمهات». (بیانات در سالروز ولادت حضرت فاطمه زهرا(س)؛ ۵/ ۵/ ۱۳۸۴)

امام خامنه‌ای | باید کاری بکنیم که بچه‌ها دست مادر را حتماً ببوسند؛ اسلام دنبال این است/ در صورت محترم بودن زن در محیط خانواده، بخش مهمی از مشکلات جامعه حل خواهد شد

زن اگر چنانچه در محیط خانواده، محترم و مکرم شمرده بشود، بخش مهمی از مشکلات جامعه حل خواهد شد. باید کاری بکنیم که بچه‌ها دست مادر را حتماً ببوسند؛ اسلام دنبال این است...هیچ منافاتی ندارد این تکریم نسبت به مادر، با آن حالت عاطفی و خودمانی‌گریزی که بین فرزند و مادر وجود دارد. (بیانات در دیدار جمعی از بانوان فرهیخته‌ی حوزوی و دانشگاهی؛ ۲۱/۰۲/۱۳۹۲)

